

A TENGERPART

NAPILAP.

V. évfolyam.

FIUME, szerda, 1908. augusztus 12.

171. szám.

Kiadóhivatal (telefonszám 229)
Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház I. emelet.
Szerkesztőség és fők-kiadóhivatal (telefonszám 954)
Susak Uskočka ulica 54. II. emelet.
Nyomda telefonszáma (sürgős esetekben) 920.

Előfizetési ár:
Egész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre 12 kor. Egy óra 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HIRDETÉSEKET
a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos pélt sorja 40 fillér.

A viszonyoknak megfelelően . . .

Az új törvények szokásos záradéka hangzik így s fülhatalmazza az illetékes minisztert a törvénynek Fiumében való életbeléptetésére. Az új igazságügyi novella, amely most hagyta el a sajtót, szintén így rendelkezik.

„Az igazságügyi miniszter felhatalmazta, hogy a végrehajtási eljárásról szóló 1881. LX. t.-cikket és a jelen törvényt Fiume városában és kerületében az ottani viszonyoknak megfelelő módosításokkal életbe léptesse.”

Hogy mik azok a különleges viszonyok, azt hamarjában nehéz volna jogi szempontból megállapítani, ámátor a jogi furfang sok olyat enged meg, ami éppen a jogtalanság elvén alapul.

Igy van ez a törvényeknek Fiumében való életbeléptetésével.

Extrawurst kell Fiumének s a mindenkor kormányok a legnagyobb készséggel gyártják az extrawurstokat Fiume részére. Jogalapja ennek nincsen.

A municipium szokott ugyan ilyen jogokat hangoztatni, de ezek a jogok nagyon is kétségesek és nagyon könnyen megdönthetők. Nem akarjuk itt Fiume autonómjogait kétségbevonni, sőt bizonyos mértékig mi is hajlandók vagyunk elismerni, hogy a fiumei autonomia nem olyan, mint pl. Kecskemét vagy Debrecen önkormányzati joga.

Régi pátensek s utóbb a statutum emeli ki Fiumét a többi magyar városok egyenrangúságából.

Nos hát: az autonomia csakugyan létezik s Fiumének csakugyan vannak különleges jogai.

Sajnos, ebből az autonomiából fakad az állam gyöngédsége Fiume iránt. Az autonomia miatt szabad a tulzónak minden, az autonomia fosztja meg a Fiumében élő magyarokat jogaik gyakorlásától! szóval az autonomia okozója minden bajnak, minden viszásságnak.

Még senkinek sem jutott eszébe, hogy a különleges viszonyból fakadó helyzetet az ország jogászvilágával megismertesse.

Ennek tulajdonítható az a tájékozatlanság, ami a fiumei ügyekben megnyilvánul. Egy pökhendi képviselőcske, aki demagógiával mandátumhoz jutott, egy parlamenti beszédben olyanokat beszélhet össze megtorlatlanul, amilyeneket dákóromán, vagy nagy horvát ember nem merne mondani.

S elhiszik neki, tapssal honorálják a fiumei magyar tisztviselőket, a fiumei magyar sajtó és az egész fiumei magyarság ellen irányuló otromba kirohanásait, amelyeket nemzeti színű rakéták kíséretében bocsát közre.

A mindenkor kormányok tettei is azt a látszatot keltik, mintha hamis fogalmaik volna Fiumét illetőleg.

Másként nem tételezhető fel az a gyöngegség, az a tapogatózás, amely itt megnyilvánul.

Fontos törvények életbeléptetése késik beláthatatlan idők óta, s ezért hiányzik a corpus separatum földjén a vagyon- s személybiztonság, a törvény védelme.

A speciális viszonyok azt a speciálitást jelentik, amely kizárja az államhatalom érvényesülését, amely el akarja hitetni a hiszékenyekkel, hogy Fiume nem egy kisebb-nagyobb municipális és helyi szabadságokkal bíró város, hanem egy külön állam az államban.

És akadnak is bolond álmodozók, akik ebben a retentő tévedésben ringatják magukat. Ezek a lehetetlen állapotok ébresztették fel Fiumében a renitencia szellemét, az irredentizmust.

Ezek az állapotok viszik Fiumét a romlásba vissza.

Itt fekszik előttünk az új végrehajtási törvény, amelynek sürgős életbeléptetését egész Fiume követeli. Ez az új törvény véget vetne igen sok visszasságnak, amely ma az existenciák romlását idézi elő.

Ez a törvény vetne véget az uzoráskodásnak, amely Fiumében vadon virágzik s ez a törvény védelmezné meg a kistisztviselőt a nyomortól.

Ugy reméltük, hogy a miniszter nem fog késni ezzel a javaslattal s szeptemberben már érvénybe lép.

Ennek a lehetőségét a magyar törvényhozás zárta ki, amikor a „viszonyoknak megfelelően” rendeli el a törvény módosítást. Tehát ismét csak módosítás, ismét csak extrawurst.

Ez fogja elodázni a törvény életbeléptetését. Nemsokára majd összeülnek a bölcse jogászok s azon kezdik majd törni a fejüket, hogy mi felel meg a törvényben a helyi csoportoknak. S akkor azután alkalmasint bölcse dolgok következnek. Kisütik, hogy a viszonyoknak megfelel a személyes foglalat, mert Fiume körül mindenütt ott a tenger s akit egészen kifacsartak, annak még revolverre sem kell pénzt adni; ugorják a tengerbe.

Talán még sok egyéb hasonlót is kisütnek a viszonyoknak megfelelően s mire elkészültek a módosító munkával, ott leszünk, ahol voltunk.

A Bach korszak gyalázatos rendszere marad fenn továbbra is új köntösben, új formában. S akkor azután büszkék lehetünk arra, hogy Fiumében életbe merték léptetni az új végrehajtási törvényt.

A viszonyoknak megfelelően késik a mai napig is a határrendőrség, a munkásbiztosítás, a sok törvénykezési reform és más egyéb. Ez mind a viszonyok megfelelése miatt van.

A tulzók meg is lehetnek elégedve a nagy jóakarattal, csak azután be ne következék az az idő, amikor nem lesznek megfelelőek a viszonyok.

Öszre maradt javaslatok. A parlament lázas tevékenysége mellett sem tudta megőrizni az elébe hozott munkát.

Az őszi ülészakra maradtak a következő javaslatok:

A kivándorlásról a belügyminiszter javaslata.

Az állami számvitelről szóló 1897: XX. t.-c. 85. §-ának módosításáról a miniszterelnök javaslata.

Budapest fő- és székváros fejlesztéséről és háztartásának rendezése végett teendő állami intézkedésekről a pénzügyminiszter javaslata.

A csekkről az igazságügyminiszter javaslata és ezzel kapcsolatban a magyar kereskedelmi csarnoknak erre a javaslatra vonatkozó kérvénye.

A vízi beruházásokról a földmívelésügyi miniszter javaslata.

A kereskedelmi üzlet átruházásáról az igazságügyminiszter javaslata.

Az uzoráról és káros hitelügyről szóló 1883: XXXV. t.-c. módosításáról és kiegészítéséről az igazságügyminiszter javaslata.

A gazdasági népoktatásról a vallás- és közoktatásügyi miniszter javaslata.

Fiume, Zágráb és Pozsony városok kölcsönéről a pénzügyminiszter javaslata.

Mindezen javaslatok a Ház színe előtt fekszenek.

Toselli — magyar!

Egy fővárosi napilap írja a következő kissé hihetetlen dolgot, amelyet fiumei vonatkozásainál fogva közreadunk:

Regénybe illik a: a véletlen, mely egy szenzációsnak mondható titok megoldásához vezetett.

Egy fiumei régiség kereskedő, szinte minden kétséget kizáró módon meggyőződött, hogy Toselli, a volt szász trónörökösnek jelenlegi férje, azonos a Budapesten is jól ismert s annak idején magyarrá lett Robellivel, a vívómesterrel, ki évek óta mint Lovelli, zongora és hegedű-művész járt át Olaszországból Fiuméba és Triesztbe, cremonai hegedűket árusítani műbarátok számára.

Az érdekes eset előzményei a következők:

A Klotild fürdőben.

Két és fél esztendővel ezelőtt a szusáki Klotild szállodában egy rokonszenves arcú művész jelent meg, ki így jelentette be magát:

„Eugenio Lovelli, Cremona.”

Átjárt Fiuméba is s egy izben találkozott egy volt budapesti tanítványával, ki felismerte, hogy Robelli Jenő vívómester.

Elmondta, hogy most mint zongora- s hegedű művész keresi kenyerét, s jelenleg néhány értékes képet s hegedűt szeretne eladni. Két hegedűt Bertossi fiumei gyűjtő, két képet Steinacker Artur igazgató vásárolt meg tőle.

Azután elutazott s nem is jött 1908. márciusáig, midőn ismét megjelent s felkereste Bettanin régiségkereskedőt a Via Andrásyn s két cremonai hegedűt adott el.

Itt találkozott egy ismert magyar festő öcsöcsével, ki Fiumében mint vasuti tiszt van alkalmazva s ennek lakásán Lovelli név alatt hangversenyt is rendezett.

Pár apróbb antikvitást vásárolva, másnap elutazott.

Florenben.

Néhány hónap mulva Bettanin régiségkereskedő Florenbe utazott. Elment egy régiség aukcióra. A terembe egyszerre belépett egy ur, egy hölgygel a karján. Bettanin örömmel sietett felé:

— Ah, signor Lovelli!

— Non, signor, io sono Toselli!
— De, uram, hiszen azt a méltót én adtam el önnek.

Robelli-Lovelli-Toselli most nem tehetett mást, mint diszkréciót kért.

A legérdekesebb a dologban az, hogy a Robelli édesatyjának neve ez volt:

„Nobile Robelli de Toselli.”

Bettanin a dolgot el is felejtette, midőn a minap levelet kapott, melyben egy magyar nyakkötőnek csomagban való elküldését kérte Toselli.

A tévedés szinte kizárt dolog, annál is kevésbé lehet tévedés, mert Toselli arcképében most már ráismernek ismerősei Robellire. S koruk is megegyezik.

Robelli története.

A millennium előtt tűnt fel, mint kitűnő vivő, Robelli, de itt pályáját hamar félbeszakította egy nagy affér, melynek előidézője egy felkapott színész (Almássy Lola — A szerk.) volt, kinek szépsége tetemesen fölülmúlta tehetségét. Robellinek nagy kellemetlenségei támadtak, s azok után elutazott Olaszországba. Vivőmestersége előtt volt szolgabíró, huszártiszt s egy alispán leányát is bírta feleségül. Emlékezetes egy párbaja egy magyar báróval Győrben, kinek jobb karját csuklóban levágta.

UJDONSÁGOK.

— **Wickenburg gróf szabadságon.** Gróf Wickenburg István miniszteri tanácsos folyó hó 9-én szabadságát megkezdvén, a kir. kormányzóság vezetését Kankovszky Ferenc miniszteri osztálytanácsos vette át.

— **A tengerészeti hatóság alelnöke szabadságon.** Fuhrmann Ferenc dr. miniszteri tanácsos, a tengerészeti hatóság alelnöke megkezdte hat heti szabadságát s a cirkvenicai Therápiá-ban üdül.

— **Uj igazgatók egy faipari vállalatnál.** A Fatermelő R.-T.-nál, mely a Magyar Általános Hitelbank egyik alapítása és Fiumében is fiókteleppel bír a Deltán, nemrégiben új igazgatósági tag került a társasághoz, Kornfeld Pál személyében. Azonkívül Heller Ágoston cégvezetője lett a vállalatnak. Mindkét új akvizíciót már a napokban be is jegyezte a céghivatal.

— **A révhivatalok vizsgálata.** A tengerészeti hatóság egyik bizottsága tegnap Dárday Dezső dr. miniszteri titkár vezetésével a „Clotild” gőzösn a tenger melléki révhivatalok megvizsgálására indult.

— **A szusáki polgármester választás.** A szusáki új községi képviselőtestület tegnap tartotta első ülését, amelyen Zmaics báró szusáki kerületi főnök elnökölt. Az ülésen 22 városatyja vett részt. Baccaricich dr. indítványára elhatározták, hogy a polgármester megválasztását elhalasztják, mert még nincsenek tisztában a jelöltek névze. A város ügyeit ideiglenesen Miletich Vince jegyző intézi.

— **A drenovai lelkész ügye.** Don Zigar drenovai lelkész áthelyezésének ügye Zanella Rikárdnak jó alkalom arra, hogy az alközségekben nagyon is megcsappant népszerűségét — ha még lehet — helyreállítsa. Vasárnapon délelőtt egy 150 tagú drenovai deputációt vezetett maga elé, amelyet frázisoktól csurgó beszédben biztatott arra, hogy tartson ki mellette és huzza tovább is az autonómpárt nyikorgó, rozoga szekereit. A szónok szavaitól f. lizgatót deputáció, amelyben különben igen nagy számmal voltak a nem drenovaiak, erre nekibátorodott és Kukanics plebános lakása elé vonult, hogy tüntessen ellene. Ekkor már Zanella belvárosi választói vették át a vezetést és a főszerepet. Berontottak Kukanics lakásába, ahol a plebános szerencsére nem volt otthon. Közel két óra hosszat zajongtak a lakásában és a lakása előtt, úgy hogy a rendőröknek végre kivont karddal kellett szétkergetniök őket.

Mi a magunk részéről arra kérjük a fiumei magyarságot, hogy a drenovai ügyvel szemben teljesen közönyös s hűvös maradjon s ne üljön fel sem a helyi olasz lapok tendenciózusan megírott tódításainak, sem azoknak a tudósításoknak, melyeket a Zanella által inspirált helybeli magyar nyelvű „lap” egy munkatársa küldött fel Budapestre (lásd a mai „Magyarország”-ot.) Nekünk magyaroknak politikai szempontból teljesen mindegy lehet az, hogy Drenovában melyik faj ámitja a népet az olasz

vagy a horvát. Mert a papnak nem az lehet a hivatása, hogy propagandát csináljon ennek vagy annak a politikának. A pap legyen pap, a nép lelképásztor s abban az értelemben oktassa a népet, amint az evangelium kívánja.

A mi különösen Kukanics plebánost illeti, aki ebben az ügyben teljesen korrektül viselkedik és csak egyházi felsőbbségének utasításait hajtja kénytelen-kelletlen végre, sokkal kifogástalanabb magyar érzésű embernek tartjuk őt mint Zanella Rikárdot. Kukanics magyar szemináriumot végzett, kitűnően beszéli nyelvünket s eddig mindenütt, ahol alkalma volt, kimutatta hogy magyar hazájának tántoríthatatlan hű fia, aki hazafiságát mindenkor össze tudja egyeztetni a pap fenkölt missziójával.

— **A kormányzó utiköltségei.** A fiumei kormányzóról följegyezték, hogy milliók ura, gavallér ember, aki csak úgy dobál az ezresekkel. Azt is megírták, hogy méltó módon fog reprezentálni a corpus separatum földjén, mert meg van hozzá a módja. Most azonban éppen az ellenkezőjéről kell meggyőződnünk. A kormányzó nem olyan bőkezű az állammal szemben, amint gondolnák. Még utiköltségeit sem fedezi a sajátjából, hanem minden utazását, akár hivatalos, akár nem (ezt különben bajos ellenőrizni) az államnak számítja fel s a pénzt az állampénztár folyosítja is. Ez kissé meglepő dolog, mert eddig egyetlen egy kormányzó sem volt ennyire gavallér. Még Roszner Ervin báró, akiről tudott dolog, hogy szegény ember volt, sem számította föl soha utiköltségeit, akár Budapestre utazott, akár máshová. Most, hogy Nákó Sándor gróf Bécsben megvárta a miniszterelnököt a Staatsbahnhofon és „tárgyal” vele fiumei folyó ügyekről, az ischli és franzensbadi kura-ut egy része bizonyára szintén belekerül az utiköltség elszámolásba, mert hiszen megvan rá a „jogcim”. A fiumei adóhivatalnál pedig csodálkozva rázzák a fejüket a tisztviselők és folyosítják egymás után a nagy költség számlákat. Elképedve konstatalják egymás között, hogy ilyen cimeken eddig egyetlenegy kormányzó sem liquidáltott magának pénzt. De hát most más világ van, — a koalíció dicső korszakát éljük. Most minden „szabad”, csak a nemzet maga nem szabad. Mindenki kap valamit, csak a nemzet maga nem kap semmit. Hadd görnyedjen a sok adó alatt, amíg van, aki megint kiviszi — az adóhivatalból.

— **Zavargás — amelyről hallgat a krónika.** A fiumei halászkok vasárnap este nagy tüntetést rendeztek a városban, hogy megtorolják a fiumei irredentisták okvetetlenkedéseit. A halászkok a szokolista dalt énekelve vonultak fel a városban, tüntetve az olaszok ellen. Menet közben egyre azt kiabálták, hogy ők az igazi fiumeiek, akik Magyarországot ismerik el hazájuknak s szidták a „Giovine Fiumét”. Az Adamich-téren összeütközésre is került a dolog s ha a rendőrség közbe nem lép, véres zavargások következtek volna. Így azonban sikerült a tüntetőket lecsillapítani. A béke azonban ezzel nem jött létre. Tegnap este 7 órakor egy Giovine Fiume-beli fiatalembert, a mikor a halcsarnok mellett elhaladt, megfogták és helybenhagyták. A halászkok újabb tüntetésre készülnek s nagyban szervezkednek a tulzó olaszok ellen. Az esetet az olasz lapok majdnem elhallgatják vagy elferdítik.

— **Magyar felolvasás.** A Fiumei Munkásokonban (Via Fiumara 2.) f. évi aug. hó 13-án, csütörtökön este 8 órakor magyar felolvasás lesz a „politikai és gazdasági helyzet” címen. Belépődíj nincs. Érdeklődők szívesen láttatnak.

— **Vizrebocsátás a Danubius hajógyárban.** Vasárnap délelőtt 10 órakor bocsátották vizre a Danubius hajógyárban a második torpedóhajót, amely haditengerészetünk számára épült. Az új torpedóhajó a „Turul” nevet viseli. A vizrebocsátásnál a hivatalos átvétők és a gyár képviselői voltak jelen.

— **A kikötőből.** Augusztus 12. Indult: „Uranó” osztrák gőzös Cospoliba 120 tonna vegyes áruval; „Kassa” magyar gőzös Valencióba 25 tonna vegyes áruval és 130 tonna fával; „Molfetta” olasz gőzös Bariba 150 tonna fával és 30 tonna vegyes áruval.

— **A lányokat már nem árulhatják.** Szentesítést nyert a büntető-novella, melynek legkorszakalkotóbb rendelkezései a leánykereskedelem meggátolását célozzák. Valóságos szegényfoltunk volt eddig, hogy nem tudtunk gá-

tat vetni az emberi testtel üzött utálatos kereskedelemnek és valóságos szállítói voltunk Európa kéjtanyáinak. Ez most megszűnik. A törvény teljes szigora sújtja azokat a becsteleket, akik az erkölcsgyilkosság legrutabb üzletét folytatták szemünk láttára, orcánk pirulására, de törvény híjában nem tudtuk elejét venni a világ előtt való megszégyenülésünknek. A tegnapelőtt szentesített törvény értelmében, aki valamely nőt bűnös üzlet céljaira külföldre szállít vagy szállítat, 10 évig terjedhető fegházzal és 10 ezer koronáig terjedhető pénzbüntetéssel sújtandó. A veszedelmes, hivatásos leánykereskedőkre tehát a törvény drákói szigorral sújtja. A büntető-novella szentesítése a megnyugtatás érzetén kívül, visszaadja meghurcolt nemzetünk becsületünket, ép ezért örömmel köszönhetjük a tegnapelőtti napot, mely corpus jurisunkba iktatta ezt a törvényt.

— Esti kirándulás a Quarneróra.

Mint már jelentettük a Magyar-horvát tengerhajózási részvénytársaság ma kirándulást rendez a „Tátra” gőzessel a Quarneróra a tel hold fényénél. A hajó este 8 órakor indul az Adamich molótól, s 9 órakor Abbaziából. Visszaérkezés Abbaziába körülbelül fél 12-kor s Fiuméba éjfél tájban. A közönség szórakoztatására zene is lesz a hajón. Menetár személyenként 2 korona.

— Lopás a tábornok kertjében.

Drachsler Frigyes tábornok szolgálja följelentést tett a rendőrségen, hogy a Villa Steinacker kertből, amelyet a tábornok kibérelt, ismeretlen tettesek két értékes virágzálat loptak. A rendőrség megindította a vizsgálatot.

— **Egy asszony öngyilkossági kísérlete.** Kordic Teréz 24 éves novii illetőségű asszony a Baross kikötő egyik molójáról a tengerbe vetette magát. A dolgot többen észrevették s nyomban segítségére siettek s még idejében kimentették. A fiatal asszony életunt-ság miatt akart megválni az élettől.

— **A fiumei gépészek és villanyszerelők szervezkedő gyűlésüket** e hó 13-án, csütörtökön este 8 órakor tartják meg a „Munkások-otthon” nagytermében. Ezuton is felkértek tehát az összes hajó- és gyári gépészek valamint a szerelők, hogy mindannyian ott megjelenni sziveskedjenek.

— **Ragadós betegségek.** A városi közegészségügyi hivatalnál e hó 3-tól 9-ig a következő betegségeket jelentették be: vörheny 2, diftéria 1, tifusz 1, egyéb 1. Ezekon kívül két tifuzos beteget Terzattóról, egyet pedig Delnicéből szállítottak a városi kórházba.

— **A hajóépítőipar Angliában.** Egy londoni teljes bizalmat érdemlő közzététele a következő megjegyzéseket fűzi a hajóépítészet mai helyzetéhez. A hajómegrendelések számban és az árban jelentékes visszaesés valóság-gal rekordnak tekinthető. Az új megrendelések hiányához járul még a munkások kellemetlen álláspontja a munkaadókkal szemben. Ez év beköszönte óta egyáltalában nem épül u. n. tramp-gőzös, vagyis szabadhajózásra szánt gőzhajó. A hajógyárak most jóformán csak a hajókatasztrófák számadatait veszik konjunktura kalkulációik alapjául, vagyis azt, hogy évenként 450,000 tonnányi gőzhajó elpusztul, amelyet pótolni kell. Ilyen körülmények között azonban érihető hogy számos tekintélyes hajógyár fizetési nehézségekkel küzd, sőt több már fizetéseképtelenséget is kénytelen volt bejelenteni. A hajóépítési árak ma 10%-kal olcsóbbak, mint tavaly voltak, de a gyár saját költségei jelentékenyen emelkedtek. Hajók másodkézből 15%-kal olcsóbban vásárolhatók mint tavaly. A helyzet egyelőre reménytelennek tekinthető és mindeddig, amíg az általános fuvarpiac meg nem élénkül, a legkisebb kilátás sincs a hajóépítőipar normális alakulására. Attól is lehet tartani, hogy a legközelebbi időben régi, kiválóan tekintélyes hajógyárak is kénytelenek lesznek üzemük redukciójához látni.

— Az anyakönyvi hivatal költözése.

A fiumei m. kir. állami anyakönyvi hivatal folyó hó 8-án szombaton délben költözött végleges helyiségébe a Via Clotilde inferiore 2. szám alatti Whitehead-féle házba.

— **Abbaziában egyetlen magyar hely a Pilseni sörház (a Reichstrasse mentén.)** Magyar konyha, magyar borok, magyar kiszolgálás. Olcsó szobák és penzió.

x **Vas- és fémárúk** beszerzésénél, valamint konyha és háztartási cikkek, mérlegek és szerszámok bevásárlásánál meleg figyelmébe

ajánljuk a közönségnek a jóhírnevű *Weilmann Testvérek* magyar céget (Fiume, Via del Pozzo 2., telefon szám 19.) mely mindennemű szakmába vágó cikket óriási választékban s mérsékelt áron tart raktáron.

x *Fratelli Deisinger* fiumei városi raktára (Via Molo 9.) engros áron árusítja kisebb beszerzéseknél is a legkitünőbb kávét és teát

Előfizetési felhívás.

Augusztus 1-re új előfizetést nyitottunk „A TENGERPART”-ra, amely Fiume egyetlen számottevő magyar napilapja s jól értesültsége valamint őszinte s törhetetlenül sovén magyar politikája miatt méltán számíthat minden magyareMBER támogatására.

Aki még nem előfizetője lapunknak, siessen leróni azt a kötelességét, amelylyel minden magyar ember a közjóért munkálkodó magyar sajtóval szemben tartozik.

„A TENGERPART”

most már ötödik esztendeje szolgálja mindenkitől függetlenül az országnak ezen a végpontján a magyar nemzeti és gazdasági érdekeket s mennél erősebbé tesszük, annál jobban felelhet meg nagy hivatásának.

Előfizetési árak:

Égész évre 24 korona
Fél évre 12 „
Negyedévre 6 „

Telefon 229. sz.

„A TENGERPART”
kiadóhivatala.
Vicolo dell'Ospedale
Wurzer-ház I. em.

Távirat ◀▶ Telefon.

Lemondott képviselő.

NAGYTAPOLCSÁNY, aug. 11. Hunyadi László, a nagytapolcsányi kerület országgyűlési képviselője ma levelet intézett a képviselőház elnökéhez, melyben közli vele, hogy megrendült egészsége helyreállítására kénytelen hosszabb időre külföldre menni s ezért lemond képviselői mandátumáról.

Botrány a szerb skupstinában.

BELGRÁD, aug. 11. Ma itt a skupstinában óriási botrány történt. Egy nacionalista képviselő kést rántott és egy másik képviselőre támadt. Csak a közelben levő képviselők gyors közbelépésének tulajdonítható, hogy vérengzés nem történt.

A rétsági rablók nyomán.

BUDAPEST, aug. 11. Ma Verőce közelében két gyanús egyént fogott el a csendőrség. Az egyik elfogott férfi női ruhában volt. Sok pénzt találtak náluk, melynek származása felől nem tudtak felvilágosítást adni. Azt hiszik, hogy a vácrétszági rablás tetteseit sikerült kézrekeríteni.

A katonai irodák ellen.

BUDAPEST, aug. 11. A kereskedelmi miniszter az ország összes másodfokú iparhatóságaihoz körrendeletet intézett, melyben felszólítja őket, hogy a katonai okmányok beszerzésével és egyéb katonai „ügyek”-kel foglalkozó irodáktól vonják meg az engedélyt és ilyen engedélyeket többé ne adjanak ki. A rendeletre a hadügyminisztériumhoz érkezett számos panasz adott okot és az a körülmény, hogy ezek az irodák nagyrészt zugirászattal foglalkoztak.

Szmrecsányi püspök halála.

SANKT-MÓRIC, aug. 11. Az itt elhunyt Szmrecsányi Pál nagyváradai püspök holttestét bebalzsamozása után ma utnak indították Nagyváradra. A koporsót kísérik Szmrecsányi Lajos nagyváradai segédpüspök, Ghicz Lajos miniszteri segédtitkár és Prém Lőrinc az elhunyt püspök titkára.

Súlyos kardpárbaj.

BEZDÁN, aug. 11. Ma itt Lipthay Kálmán és Emmer Lajos földbirtokosok kardpár-

bajt vívtak, melynek folyamán Emmer Lipthay kardjától súlyos vágást kapott a fejére.

Vasuti szerencsétlenség.

BUDAPEST, aug. 12. A kőbányai felső pályaudvaron ma két tehervonat hibás változtatás miatt összeütközött. Öt teherkocsi összetört, Tamás Ferenc fűtő azonnal meghalt s 2 vasuti alkalmazott súlyosan megsebesült az összeütközés folytán.

Elemi katasztrófa Árvában.

ALSÓ-KUBIN, aug. 11. Tegnap s ma az egész megyében oly óriási eső s felhőszakadás volt, hogy az Árva folyó kiáradt és az összes folyómenti községeket elöntötte. A lakosság által hirtelen emelt gátat a víz elmosta sőt a vasuti töltéseket is elszakította a legtöbb helyen. A legtöbb kárt a vármegye székhelye Alsókubin szenvedte. Ugy a vasuti, mint a kocsis forgalom az egész megyében teljesen szünetel.

Bányaszerencsétlenség.

BERLIN, aug. 10. A közeli Ficsher-bányában végzetes légrobbanás történt tegnap, melynek folytán 13 bányász szörnyet halt, tizenhatan pedig súlyosan megsebesültek.

Az osztálysorsjáték huzása.

BUDAPEST, aug. 11. Az osztálysorsjáték mai huzásán tizenötezer koronát nyert a 111523 számú sorsjegy s tízezer koronát a 70585 számú sorsjegy.

CIGALE

tengeri fürdő

Lussinpiccolo mellett. — 200 kabin.

VELENCE

HOTEL MODERNE MANIN

A Márkustér közvetlen közelében minden kényelemmel berendezett 120 szobával, lifttel, villanyvilágítással és fürdőkkel mérsékelt áron.

Gambrinus-étterem polgári árakkal

A Kőbányai Polgári Serfözde kiváló minőségű söreinek kimérése.

A Velencét látogató magyar közönség kedvenc találkozó helye.

„De la Ville“

szálloda, kávéház és étterem.

Fiume, Deák-korzó.

Az átutazó és a helybeli magyar-ág legnagyobb és legkedveltebb találkozó helye.

Tulajdonos
Szentgyörgyi Ferenc.

Rikkancsokat felvesz

lehetőleg magyar fiukat jó fizetéssel

A TENGERPART kiadóhivatala

Vicolo dell'Ospedale, Wurzer-ház I. e.

Azonnal eladó áthelyezés miatt egy

önémet hálószoba,

egy szalngarnitúra s egy Ehrbar-zongora. Cim via Paralella 14 I. em.

Titanit a modern kor legjobb robbantó anyaga.

Nem fagy. Teljesen veszélytelen. Nagyon olcsó. Hatása rendkívül erős. Kivánatra díjtalan próbarobbantások.

Képvisező: Piazza István, épít. vállalkozó
Fiume Rastocine 348 Telefon 945.

Első fiumei magyar uri és női fodrász terem az Adria Palotában.

Külön női teremben hajmosás, fésülés, és mindennemű modern hajmunkák végeztenek.

Az uri teremben pontos és jó kiszolgálás.

Egy csinos lakást tartalmazó

elegáns villa eladó

a fiumei dohánygyártól 7 pernyi járá-
sára. Bővebbet a kiadóhivatalban.

A FIUMEI KERESKEDELMI BANK

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

ADRIA PALOTA FIUMÉBAN ADRIA PALOTA

betétkönyvek és folyószámlák után

4% netto kamatot

terít meg feleinek.

A járadékadót a bank önmaga viseli.

VARIETÉ INTERNAZIONALE

Esténi-ként kiváló művészierők fellépte

Via Alessandrina 3. Kezdeté 9 órakor.

Halál a poloskákra!!!

DESODEROL

az egyetlen radikális szer poloskák és más férgek ellen. Ragadós betegségek ellen fertőtleníti. Elárusító

Graf A. Fiume Riva Canale Telef. 622.

Literje K 1.50 házhoz szállítva.

Lakasok fertőtlenítése elvállaltatik.

Marse L. Fiume

Via Governo (Corso).

Ujjonnan érkezett száma- és nemezkal-
lapok a legelső bel- és külföldi gyárakból.
Gyermek-különlegességek. Panama-kalapok.

Használt és új zsákok raktára.

Bel- és külföldi gyártmányu új és használt zsákok vétele és eladása.

Rupnik Emil

Ürményi-tér 6. sz. Steinmann-féle ház.

Telefon 226. sz.

CANTRIDA FÜRDŐ ÉS VENDÉGLŐ

Vasár- és ünnepnapokon
katonahangverseny.

Kombinált villamos vasuti és fürdőjegyek:

Felnőtteknek: Fiumara-Cantrida 70 fill. Giard. pubb.-Cant. 60 fill.
Gyermekeknek: " " 50 fill. " " 40 fill.
Ez árakban befoglaltatik a villamos vasut oda-vissza,
az omnibus, a fürdés és a fehérenemű.

Tíz jegyet tartalmazó blockok árai:

Felnőtteknek: a Fiumarától 6.— kor., népkerttől 5.— kor.
Gyermekeknek: " " 4.40 kor., " " 3.40 kor.
Jegyek és blockok kaphatók a villamos vasut kalauzainál
és a fürdőpénztárnál.

Remek árnyas kert és nagy terrasz.

Szobák idegeneknek. — Magasferrásu
vizvezeték — Villanyvilágítás.

— Izletes ételek és kitünő italok. —
Kőbányai Polgári Sör.

MITTEL ALAJOS
fürdőtulajdonos.

MANN JÓZSEF
vendéglős.

Vasár- és ünnepnapokon
katonahangverseny.

LIDO-VELENCZE

Maison d'Italie * Villa Monplaisir
Villa Thea * Villa Bellevue * Hotel Margherita

Elsőrendű házak modern kényelemmel berendezve.
Legjobb fekvésben a Lidón. Villanyvilágítás mindenütt.
Fürdők és zuhanyok. Telefon. Külön lakrészek családoknak
konyhával.

Tulajdonos
PONTELLO R.

Szobák 5 lirától feljebb. Teljes penzió 8 lirától feljebb.

CRNKOVIĆ

szálloda, penzió és kávéház.

CIRKVENICA.

A fürdő központján, közvetlen a tengerpart
mentén, a mólótól 2 pezcnyire.

Kitünő magyar és német konyha.

Kitüntette a német orvos kongresszus által.

Eredeti magyar és német fajborok valamint Müncheni és Pilseni sörök.

Utazóknak és kirándulóknak kiválóan alkalmas hely.

Olcsó árak.

Pontos kiszolgálás.

Tulajdonos: CRNKOVIĆ JÓZSEF.

VELENCE

Hôtel Royal Danieli. Elsőrangú ház a Riva Schiavonin.
Teljesen újjáalakítva, új fürdő- és toilette-helyiségekkel s remek csarnokkal. Vasuti jegyelárúsító és podgyász-
szállító iroda a házban.

Grand Hôtel. A Canal Grande legszebb részében, nagy terrasz-
szal, 250 szobával, 30 teremmel, toilette- s fürdő-
helyiségekkel. A régi velencei paloták pazar fényével egyesíti a legmoder-
nebb kényelmet. Kitünő francia konyha.

Hôtel Regina (Rome et Suisse). Gyönyörű fekvés-
szal, terrasszal, téli
kerttel, olvasó és dohányzó termekkel, a melyek mind a Canal Grandera
tekintenek. — Felhuzó. — Villanyvilágítás s gőzfűtés minden szobán.
Teljesen újjáalakítva. — Mérsékelt árak. —

Viktoria szálló. Központi fekvéssel, 2 percnnyire a Szt. Márk
tértől. 200 szoba. — Olvasó s dohányzó ter-
mek. — Felhuzó. — Gőzfűtés s villanyvilágítás. — Elsőrendű étterem. —
— Igen mérsékelt árak. — Omnibus az állomásnál.

Beaurivage szálló és penzió. A Riva Schiavoni a
Doge palota mellett.
Teljesen újonnan felszerelve és hosszú tartózkodásokra minden kényelem-
mel ellátva. — Mérsékelt árak. —

Bonbonniere Möve

Előkelő Mulató

Abbazia Bristol - szálló

Estéknként nemzetközi varieté-
előadások kizárólag elsőrendű

művészi erők felléptével.

Kitünő szellőztetés.

Hirdessen „A TENGERPART” napilapban!

„A Tengerpart” ötödik éve áll fenn és oly elterjedésnek örvend, a milyent
eddig Fiumében egyetlen egy magyar lap sem tudott felmutatni.

„A TENGERPART” minden hirdetése eredménynyel jár.

Kiadóhivatal: Vicolo dell'Ospedale, Wurzer ház.

Telefon 229. sz.

Ugyanott vétetnek fel előfizetések
is bármely naptól kezdve.

Telefon 229. sz.

„A Tengerpart” független és szókimondó irányával szerezte meg
népszerűségét és olvasottságát.

Prodam és Társa Fiume

◀ Mérnöki iroda és iparvállalatok berendezése ▶

Via Adamich I. sz.

Via Adamich I. sz.

Villanyos világítási, villámrhárító, telefon és villanyos-csengő berendezések.
Villanyos motorok és szellőztetők. — Villamos központok berendezése.

Nagy raktár világító testekben és felszerelési anyagokban.

Különlegesség: „Wolfram” villanykörték 70% árammegtakarítással.

TIROLESE VENDÉGLŐ

Fiume, Corso az Adamich térrel szemben.

Kitünő ételek és italok a nap minden szakában. Remek halak
Az idegenek találkozó helye.

KIADÓTULAJDONOS: „A TENGERPART” LAPKIADÓ VÁLLALAT.

Első és legjobb hírnevű óráüzlet

Nattich: Henrik

FIUME, Corso.

Chronometer és műórás.

Genfi és Glashütte-féle
angol különlegességi
gyártmányok.

ADRIA ÉTTEREM

— FIUME, —

Piazza Elisabetta. o—o—o Via Adamich.

A város központjában.

Idegenek találkozó helye.

Kitünő konyha.

Minden időben friss halak.

Felölös szerkesztő: Kovács Ferenc.

FÉRFI RUHÁT VESZ ÉS ELAD
és olcsón tisztít s javít szakszerűen
férfi- s női ruhát

RADAKOVICS DÁNIEL FIUME
Fiumara, a susáki hid mellett.

KORONA VENDÉGLŐ
Tulajdonos: HOPP VINCE.

Az átutazó közönség különös figyel-
mébe! Kitünő magyar konyha. Kőbányai
világos s barna sör. Tiszta fajborok.
Mérsékelt árak.

Pálma-Hajviz

a legjobb szer korpa és hajhullás
ellen.

Kapható CSIZMÁS DEMETER
fiumei első magyar fodrásznál

Via Adamich 2. sz. (az Europa szálló kö-
zelében).

és minden drogériában és fodrászüzletben.

NYOMATOTT A QUARNERO NYOMDÁBAN FIUME.